

Uṭup wi Pawulu apiitun banfiyaarun banfētun du utaak wi Filip

Uṭup ujuni

Ulibra wi uwo kakaarta ki Pawulu apiitun pntuk pi banfiyaarun panwoon du ubeeka wi bajaan badu Filip. Ʀi bayaaş bi nul btëbantën, abi Ʀup Uṭup Ulil Unuura du ubeeka mënṭ kë bañaan badoo fiyaar wa. Natenan Ʀi ulibra wi Ulemp wi Banjañan 16.11-40. Wi babiin awat Pawulu ukalabuş Ʀiki alempar Ajugun, bañaan biki ubeeka wi Filip bajunt itaka awul alon Ʀi baka i bajaan bado Epafrodit añooṭa. Wal mënṭ wi wi Pawulu apiitun baka kakaarta ki kabeebna baka. Aji na baka bamëban baliint Ʀi pfiyaar, bawut kadek Naşibaṭi kafet, bawut katiink banjaan bajukan bañaan uko umpaṭun na Naşibaṭi. Akak aleşan baka kë bawo Ʀi ploolan na Krittu, kë btiinkar bawoon kawo Ʀi ptoof pi baka.

Hënk di ifah yi ulibra wi iwoon:

1. Pwul mboş na pñehan (1.1-11)
2. Hum di di Pawulu awinarun ubida (1.12-30)
3. Pdo bañaan bado kado ji Krittu (2.1-18)
4. Bañaan banwoon Timote na Epafrodit
5. Ñaan najën awo kalil Naşibaṭi (3.1-4.9)
6. Pawulu abeeb bañaan biki Filip (4.10-20)
7. Pwul mboş pbaañsaani (4.21-23)

Pwul mboş

¹ Nji *Pawulu na Timote, ηnwoon balempar Yetu *Krittu, ηwul mboş biki ubeeka wi Filip bti bammëbanuη Yetu Krittu awo biki Naşibaţi na baweek biki baka na banjaan baţenk baweek mënt ţi ulemp. ² Dñehan Naşibaţi Aşin nja na Yetu Krittu Ajugun bawulan bnuura babot bajoobţenan ηhaaş.

Pbeeb na pñehan Naşibaţi

³ Dji kabeeb Naşibaţi i njaan kadëman ţi uko winan, nyaaş bti ηi njaan kaleşan. ⁴ Woli dñehandëran an bti Naşibaţi, dji kawo ţi mnlilan. ⁵ Dji kawo na mnlilan ţiki du unuur uteek te hënkun, naţu iñeen yi nan ţi ulemp wi pdo kaţup *Uţup Ulil Unuura na iko bti yi najaan naţenknën. ⁶ Uko wi nfiyaaruη wii wi : Anjunuη ulemp unuura wi ţi an ado kalempa lemp te uba wa, ţi unuur wi Yetu *Krittu aklun kabi.

⁷ Unuura nwo na uşal utënt waη pa an bti. Na manjoonan dţu'an ţi uhaaş wi naan, woli dwo ukalabuş këme awo ţi pgutar Uţup Ulil Unuura, an bti naji naţenkën ţi ulemp wi Naşibaţi awulun. ⁸ Aa, Naşibaţi ame kë dmëbanan an bti ţi uhaaş wi naan abot aηalan jibi Yetu Krittu aηalanaη.

⁹ Uko wi njaan kañehan Naşibaţi wii wi : Ado uηal wi nan udo kadëma dëm pya, te ηşal ηi nan ηadoo ηajeesh bnuura nabot nado kayikrën uko bti wi Naşibaţi aηaluη. ¹⁰ Hënk nahilna najoş uko unuur-naaniin naşë nawo bajinţ piş banwoon baanwo na nin buţaan bloη pa unuur wi *Krittu aklun kabi. ¹¹ Nawo kak bañaan bantumun na uko wi pwo baţool wi Yetu Krittu aţuun ţi an. Hënk nayuuη mndëm mi Naşibaţi, bañaan babot bado kadëmana.

Pawulu awo du ukalabuş

¹² Bayiş naan dñal name kë uko undolnuñ ubaa tşp tşp ado kë *Uşup Ulil Unuura ukmeetşana meetşana pya. ¹³ Hënk, bangoli bti biki naşih na-jeenkal na bañaan bti badoo me kë ulemp wi *Krittü uşuunj kë nwo ukalabuş. ¹⁴ Kë uko mënş ukak aşu kë bayiş nja batum bahaş şi Ajugun, akak aşup Uşup wi Naşibaşı na mntëñ nin baanji balënk.

¹⁵ Uwo manjoonan kë balonj baji başup uko wi *Krittü na uşal wi bpulad na wi bkujar, kë balonj başë ji başup wa na uşal unuura. ¹⁶ Banjaan başup uko wi Krittü na uşal unuura, uşal ujaan uşu baka pdo hanj, şiki bame kë ulemp wi naan uwo wi pdo kagutar *Uşup Ulil Unuura. ¹⁷ Kë bukundi, na uşal wi bpulad wi wi bajaan başupna uko wi Krittü. Mënş uşal ujinj ujaan uşu baka banaşa ; baji başal photoalëş mnhaj mi naan du ukalabuş. ¹⁸ Kë uko mënş uşë wo uunwo nin uko ulonj. Uko unkaan udooni uwoonj woli na uşal uwuşaan këme na uşal unuura wa, başup uko wi Krittü. Dlılandër uko mënş, Dkak ado kalilandër lilandër uko mënş pya, ¹⁹ dme kë uşij mbuur mi naan, şiki nañehandëraan, kë Uhaaş wi Yetu Krittü ubot aşënkën. ²⁰ Uko wi nji kayoonkuñ abot ahaş na uhaaş wi naan bti uwo kë nin mënkkowa, dbaa tşp tşp hënkunj kado jibi njaan kado nnuur bti kayuuj na mntëñ mndëm mi Krittü şi uleef naan woli dwo najeb këme woli dkeşı.

²¹ Woli dwo najeb *Krittü awoonj uhefënt wi naan, kë woli dkeşı kanuurandën. ²² Kë woli pwo şi mboş paşu ulemp wi naan udo kaya bnura, mëmme keeri uko udat. ²³ Dwo na nşal nşëb : dñal pya, kaya kawo na Krittü, wul wi ndoonj ahokan

hokan. ²⁴ Kë uşë nuura pa an nwo ți mboş ți. ²⁵ Kë jibi nfiyaaruŋ uko mënţ dme kë dţo ți na an bti, nahilna nado kadëm nabot nawo na mnlilan ți pfiyaar pi nafiyaaruŋ Krittü. ²⁶ Hënk woli dkak du an nahilna kaka uko uloŋ unktuunŋ nataŋar Yetu Krittü kak.

²⁷ Uko unkaaŋ udooni uwo nado kaţoŋ ubida wi nan, uţaaŋ na *Uţup Ulil Unuura wi *Krittü. Hënk, woli dbi du an këme awo mënwo na an katiink kë namëbandër aliint awo ji ņaaŋ aloolan agutar na uhaaş uloolan pfiyaar panwoonunŋ du Uţup unuura uhalu. ²⁸ Nakwut nin uyaaş uloolan başooran balënkanan ; uwo pa baka uko unkyuujunŋ pjot pi baka na unkyuujunŋ kë Naşibaţi abuuranan. Uko mënţ upënna du Naşibaţi. ²⁹ Hënk di uwoonŋ, ți uko wi Krittü : Naşibaţi aţenan kë nahil afiyaara abot aţenan kë nahil phajara. ³⁰ Na manjoonan uko wi nakgutarunŋ uwoonŋ uloolan na wi nawinunŋ kë nji kagutar ; dgutaraara gutar wa jibi nameeŋ.

2

Btiinkar na pwalan bkw

¹ Woli pwo baloolan ți Krittü paji patënţënan, woli uŋal wi akaaŋ pa an uji uţañanan mntëg, woli Uhaaş wi Naşibaţi uţu'an kë nakak baloolan, woli naŋaladi abot aŋagiir, ² natiinkaran keeri, naŋalad, nala pwo ți ploolan ți uhaaş na ți uşal. Hënk dlunŋ kalilan maakan. ³ Nawutan kado kado nin uko uloŋ na uşal wi bpulad, këme kado kado uko uloŋ kalaana pwinana. Naţëpën ţëp nawalan ikow nado katen batënţan ji badëm apelan. ⁴ Andoli awutan kaşal uleeful ţañ, adoon kaşal batënţul.

⁵ Nawoon na uşal utënţ wi Yetu *Krittü ți ptoofan

- 6 Ul anwoon ji Naşibaţi
aşë wo aanţo aten plinj pi alinjun na Naşibaţi
- 7 abaa ţëp ţëp apok pdiiman mndëm mi nul
akak awo ji bañaan bti,
akakan uleeful nalempar bañaan.
Kë bañaan bti bawin kë awo ñaan najën.
- 8 Awalan bkowul adoo wo
aampok pok pdo nin uko ulon wi Naşibaţi
añalun,
adinan pkeţ, adoo dinan pkeţ ţi krut.
- 9 Ukaan kë Naşibaţi adeenja du bko duuţ,
awula katim kandëmun apel itim bti.
- 10 Hënk, banktiinkun bti katim ki Yetu
du baţi na mboş, na du mnkeţ banup.
- 11 Itum bti ibot ido kadëman Naşibaţi Aşin nja
kaji Yetu awoon Ajugun.

Ulemp wi baţaşar Yetu

12 An bayiţ naan biki mmaganun, dme kë naam-
baan kaţañanaara pdo kaţaş Naşibaţi. Nawutan
kado kaţaşa keeri woli dwo na an ţañ, nadoon
kaţaşa kak maakan woli mënwo na an. Nadoon
kalempar mbuur mi nan ţi pdo kawalan ikowan
na ţi pdo kaţaş Naşibaţi na palënk. 13 Naşibaţi ul
ajaan aţu'an, kë naji nañal pdo kabot kado uko wi
añalun.

14 Woli nawo i pdo uko ulon nawutan kado
kañur nuran, këme kado kalaţar. 15 Hënk nahil
kawo bañaan bajinţ piş biki bawoon baankwin
nin uko ulon wi pţup ţi baka, babuk Naşibaţi
banwoon baanwo na nin buţaan blon ţi ptoof pi
bañaan biki umundu wi banwoon baţilan na bado
buţaan. Nado kanuur wal mëntţ ţi umundu, 16 an

namëbanuŋ Uŋup unjaan uwul ubida. Hënk, dlunŋ katanaran ŋi unuur wi *Krittü akluŋ kabi, ŋiki pŋi pi naan na unoor wi naan ŋaankwaan udooni. ¹⁷ Woli pñaak pi naan padoo wo i ptula kawo uñaakan wi bŋeŋan banwoonŋ pfiyaar pi nafiyaaruŋ, kalilanaara lilan kabot katanŋ na an bti. ¹⁸ Hënk kak nawo i kalilan kabot katanŋ na nji.

Kayili ki bi Timote na Epafrodit

¹⁹ Dhaŋ ŋi Ajugun Yetu aji dyil ŋi ŋnuur ŋi Timote du an, ahilna ajoobŋenën udeeb nji kak, woli dŋiink jibi nawoori. ²⁰ Mënka nin ñaanŋ alonŋ kak anjaanŋ aŋu uŋal ŋi an ji nji kala pme jibi nawoori na manjoonan. ²¹ Bukal bti ikow yi baka yi yi bajaanŋ balempar, baanji balempar Yetu *Krittü. ²² Kë ul, nawin an bti uko wi ahiluŋ pdo. Awo na nji alemp jibi napoŋ ajaanŋ awo na aŋin, kë ŋklemp un batëb bti aŋup *Uŋup Ulil Unuura. ²³ Ul i i nji nŋaluŋ pyil du an keeri, wi nji kamehanŋ me jibi uko wi nan ukluŋ kaŋep. ²⁴ Nji kak dhaŋ ŋi Ajugun aji dbi kak du an hënkunŋ uunkjon.

²⁵ Kë nŋe ten awin kë dwo i kayil Epafrodit kak, ayiŋ nja ŋi *Krittü, i ŋjaanŋ ŋgakandër kalemp kabot kagutar *Uŋup Ulil Unuura. An nayiluluŋ ŋi nji ado kalemparaan wi nwoonŋ ŋi kanuma. ²⁶ Abi ŋal maakan pwinan an bti abot ahaajala, wi natiinkunŋ kë amaaki. ²⁷ Na manjoonan abi maak adoo ñogan pkeŋ, kë Naŋibaŋi aŋe ñagi'a. Mënŋ ul ŋaŋ i añaŋiinŋ, nji kak añaŋi'aan maakan, ado hanŋ nwutna woli dpën ŋi mnŋeg mi, kaneej ŋi mlonŋ. ²⁸ Dkeer ataran kayila du an nahilna woli nawina nalilan, nji mbot nwo mënkak ajooŋan maakan. ²⁹ Nayeenkana na mnlilan ji ñaanŋ anwoonŋ i Ajugun, nabot namëban

bañaan banwoon ji a bnuura. ³⁰ Ul ankakuñ i pkeṭ pa ulemp wi Krittu, ayeenkaran ado ulemp wi nawoon naanhil pdo an ṭi nleefan pa nji adoo kak i pkeṭ.

3

Bnuura bi pme Yetu Krittu

¹ Kë hênkuñ an bayiṭ naan, nalilaan ṭi Ajugun. Nin uunwo unoor ṭi nji nkak mpiitan uko wi ndoon abi piitan, uko mënṭ utëṅṅënan tënṅan. ² Nalipariin bañaan banwoon ji nḃuṣ*, bado buṭaan, bukal biki pwala katëmp pawoon ṭaṅ pfaal uleef. ³ Nja njaan ṅṭëpna ṭi Uhaaṣ wi Naṣibaṭi kadëmana, nja ṅṅuunṅ mndëm mi nja ṭi Yetu *Krittu, abot awo ṅënhaṭ nleef ṅi nja, nja ṅwoon banwaliinṅ katëmp na manjoo-nan.

⁴ Kë nji, ddoon aka uko unhilanunṅ kaṭu'ën nhaṭ uleef naan. Woli alonṅ anunṅ kë ahil phaṭ uleef, nji dhilunṅ kahaṭ uleef naan kapela. ⁵ Nji i bawalanunṅ katëmp wi mbukiinṅ ado ṅnuur bakreṅ, dwo i pntaali pi *Itrayel, i pṣini pi *Benyamin, dwo na heberë abuk naheberë. Ṭi uko wi pṭaṣ *bgah dwo *nafaritay. ⁶ Dbi wo ñaan anṅalunṅ uko wi Naṣibaṭi maakan adoo nunṅ wi nji kahajanunṅ banfiyaarunṅ Yetu kë ddo do wa. Woli pṭaṣ uko bṭi wi bgah bajakuñ aji uwo uṭool, nin ñaanṅ alonṅ aanhil kajakën uko ulonṅ.

⁷ Kë iko bṭi yi mbiinṅ aṣal kë iṭu'ën nwinana bnuura ṭi kadun ki Naṣibaṭi, Krittu ado kë mme kë dbi neem na manjoo-nan. ⁸ Aa manjoo-nan ma, ntenle bnuura bweek maakan banwoon ṭi pme

---

* **3:2** Nḃuṣ: Bayuday baji baji banwoonṅ baanwo bayuday bawo nḃuṣ.

Yetu *Krittü Ajugun dji kawin kë dbi neem ti iko bti. Atu kë nwaan iko bti yi mbiin aka, kë nşë win kë iko bti iwo iwetar yi nwoon i kafel du pyewel kahilna kaka Krittü. ⁹ Kë ti a di nwoonun natool ti kadun ki Naşibați, pwo natool pi ptaş bgah pawoon paanhil pwulën. Woli dfiyaar Yetu tañ di nhilun kawinana pwo natool ti keş ki Naşibați. ¹⁰ Uko wi njalun uwo pme Krittü. Pme'a pawoon pme mnhina mi pnața pi nul ti pkeț na phaj ji a kaşë kanaam na a ti pkeț pi nul. ¹¹ Kë hënk, dhaț kë Naşibați alun kanațanaan ti pkeț.

Pten kadun, kagutan pwo natool na manjoonan

¹² Mënji ddo bi ka ka uko mënț këme nwo ñaan anwoon aanwo na nin buțaan dlon, kë nşë taman katen me dmob uko mënț, ti ki Krittü amobnun nji ti uleef naan. ¹³ An bayiț naan, dme kë mendo bi mob wa. Kë uko uloolan tañ wi wi nwoonaanun ti uşal, uko mënț wii wi : ptilma iko bti yi ndoon abi do, kado katen kadun, ¹⁴ kagutandër uko mënț kahil kayeenk uko wi Naşibați aduurnun du bați duuț ațepna ti Yetu Krittü.

¹⁵ Nja bti njijun ti pfiyaar Yetu, najoh keeri ntu uşal ti uko mënț. Woli nawo na nşal ntëb ti uko ulon Naşibați kajințanan wa. ¹⁶ Kë ti dko di nbanun hënkun, najoh njwut kațañan ptaş bgah bi njejun.

¹⁷ Bayiț naan, an bti nadoon katen ti nji, nabot nado katen ti bañaan banjaan bataş uko wi njakanan. ¹⁸ Batum baji bado ji başoor krut ki *Krittü jibi ndoon abi țupan akak ațupan hënkun na mnkuul ti keş. ¹⁹ Babaañşaan du bdoo. Mënț Naşibați i i bafiyaarun, iyin yi baka yi yi bafiyaarun. Baji bațanar uko unwoon kawo lah

mnkow pa baka, bukal banjuun ɲhaaş ɲi baka bti ɲi iko yi mboş. ²⁰ Kë nja, ɲwo biki baɲi, dul di ɲkyoonknun nabuuran i nja Yetu Krittü Ajugun. ²¹ Ul aktëlëşun ɲleef ɲi nja ɲanjaan ɲaket, kakakan ɲa ɲanaam na wi nul, unwoon uleef unwoon na mndëm. Aɲëlëş ɲa na mnhina mi ajaan aşıhna iko bti.

4

¹ Hënk an bayit naan biki mmaganun maakan, dnuhan maakan, an nawoon mnlilan mi naan, na uko unkyuun ɲi kë nji dwatun ɲi kampëtar ki nji kapëtarun. An biki mmaganun, hënk di nawoon kamëban kaliint ɲi ptaş Ajugun.

Uko wi pdo

² An bi Ewodi na Funtic dkooŋan kooŋ naten ɲi Ajugun nakak natiinkar. ³ Kë iwi injaan klemp ulemp wi njaan kalemp* na manjoonan, ɲënk baat batëb bukun ɲi uko mënt. Babi wo na nji agutar *Utuş Ulil Unuura, na Klement na banjaan balemp na nji bti, biki itim ipiitaniin ɲi *Ulibra wi Ubida.

⁴ Nalilaan ɲnuur bti ɲi Ajugun ɲi uko bti. Aa, dkak akakalëş, nalilaan. ⁵ Pjoob bkow pi nan paw-inaniin ɲi baŋaan bti. Ajugun aanlowi. ⁶ Nawutan kaŋaaf nin uko ulon. ɲi iko bti, nakooŋan Naşibaɲi nañehana uko wi nanumiin. Nabeebana woli nañehana uko ulon. ⁷ Hënk, ajoobtënan ɲhaaş udoo upel iko bti yi uşal uhilanun kaşal abot amëban itëb yi nan na ɲşal ɲi nan ɲi Yetu *Krittü. ⁸ Bayit

* **4:3** Injaan klemp ulemp wi njaan kalemp : ɲi utuş ugrek bapiit aji « Tuŋoŋ », uhinan kawo katim ki ñaan. ɲi, balon baji katim ki ñaan ka.

naan, uko wi nji kabaañsaanuŋ wi : naŋuun nŋsal ƚi uko bti unwoon manjoonan, uko uwoon uunji uŋu ñaan mnkow, unwoon uŋool, unwoon ujinŋ piŋ awo uunwo na nin buŋaan blon, unjaan uŋu ñaan kaŋalana, uko unyukuŋ ptiink, uko unuuriin maakan, uko unwoon wi pmëban na iñeen itëb. ⁹Uko wi najukuŋ ƚi nji, wi nayeenukuŋ abot atiink ƚi nji, wi nawinnuŋ kë nji kado, iko mënŋ bti nadoon kado ya. Hënk, Naŋibaŋi anjaan ajoobŋtën nŋhaaŋ awo na an.

Pbeeb Naŋibaŋi ƚi uko wi ajaan aŋen

¹⁰ Dlilan maakan ƚi Ajugun, wi nakaan ayuuj kë naŋu nŋsal nji nan ƚi nji. Mënji naambaan kaŋu'aara nŋsal ƚi nji, naambi hil hil pyuujën uko mënŋ. ¹¹ Mënŋ kanuma kaŋu'ënuŋ kë nji kaŋiini hënk, djuk plin ƚi uko wi nkaan. ¹² Dhil pwo ƚi bwaan abot ahil pwo ƚi pyok. Dko bti di nwoon na ƚi iko bti, Naŋibaŋi ado kë nhil kayok këme kawo na ubon, kë nhil pwo woli dka maakan këme awo ƚi kanuma. ¹³ Anjaan awulën mnhina adoluŋ kë nhilan pmiir iko bti. ¹⁴ Kë an naŋë do bnuura wi naŋënknuŋ ƚi unoor wi naan.

¹⁵ An biki ubeeka wi Filip name bnuura, wi njunuŋ pŋup *Uŋup Ulil Unuura apëna uŋaak wi nan wi Matedoniya, nin pntuk plon pi banfiyaaruŋ Yetu paanŋënkën na itaka, yi nan ŋaŋ yi yi nji nyeenukuŋ. ¹⁶ Wi nwoon du ubeeka wi Tetalonika, mënŋ uyaaŋ uloolan ŋaŋ wi wi nayilbanaanuŋ uko wi nnumiin. ¹⁷ Mënkla la nawulën uko ulon, uko wi nŋaluŋ uwo : uko wi nadolnuŋ uwo bnuura bi Naŋibaŋi akhoŋalëŋuŋ ƚi iko yi ahankanauŋ. ¹⁸ Dyeenk iko yi nnumiin bti, ido pel kanuma ki naan. Dtumandëni, hënknuŋ

wi nyeenkun iko bti yi nayilun Epafrodit atijën. Iwo ji ptekeñ plil pi btejan bi Naşibaţi adiın abot alilandër. ¹⁹ Kë Naşibaţi i njaan kadëman aşë hank ti Yetu *Krittu bnuura bweek maakan, alun kaţepna ti ba kawulan uko bti wi nanumiin. ²⁰ Mndëm mweek manwo ti Naşibaţi Aşin nja te mnţo! Uwo han.

Pwul mboş pbaañşani

²¹ Nawulan mboş bañaan bti bammëbanun Yetu *Krittu awo biki Naşibaţi. Bayiţ nja banwoon ti na nji bawulan mboş. ²² Banwoon biki Naşibaţi bti awo ti na nji bawulan mboş ; banklemparun *Fetar naşih najeenkal ti baka bawulan mboş maakan.

²³ Ajugun Yetu *Krittu awulan bnuura bi nul an bti.

Ulibra wi Naşibaṭi
New Testament and Shorter Old Testament in
Mankanya

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mankanya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mankanya

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Dec 2021

a40dd8c3-0687-5ed7-bd1a-ef16ae8e3b9c